

Επιστήμες-αχταρμάς;

Από τα πρώτα πράγματα που μαθαίνουν τα παιδιά, προτού ακόμη μιλήσουν ή περπατήσουν, είναι πως όταν αφήνουν ένα αντικείμενο από τα χέρια τους αυτό θα πέσει κάτω. Και το επαναλαμβάνουν αυτό τα μόλις 7-8 μηνών παιδιά και μια και δυο και εκατό φορές και πάντα το παιχνίδι τους ή η πιπίλα τους πέφτει κάτω. Ποτέ δεν αλλάζει πορεία, ποτέ δεν πάει προς τα πάνω. Χρόνια αργότερα, στο μάθημα της Φυσικής, τα παιδιά μαθαίνουν ότι η καθοδική πορεία των αντικειμένων είναι νομοτελειακή. Μαθαίνουν επίσης ότι η ομορφιά της Φυσικής, αλλά και της Χημείας, έγκειται ακριβώς σε αυτούς τους νόμους, οι οποίοι, όταν τους ανακαλύπτεις, σου επιτρέπουν να προβλέψεις ακόμη και την ύπαρξη φαινομένων πολύ προτού να είσαι σε θέση να τα ανιχνεύσεις.

Η Βιολογία, αντιθέτως, χρωστά την ομορφιά της ακριβώς στο ότι δεν έχει νομοτέλειες, δεν έχει φαινόμενα με καθολική ισχύ. Στην πραγματικότητα, δεν θα ήμασταν καν εδώ, δεν θα είχαν δημιουργηθεί έμβια όντα αν αυτά έπρεπε να ακολουθούν αυστηρά προδιαγεγραμμένη πορεία. Η ζωή υπάρχει χάρη στο τυχαίο, στο απρόβλεπτο, και εξελίσσεται χάρη στην πολυμορφία. Σκεφτείτε το: αν ήμασταν όλοι ίδιοι, με ίδιες ευαισθησίες, μια επιδημία θα μας εξαφάνιζε όλους! Οσοι είμαστε σήμερα εδώ αποτελούμε προϊόντα μιας μακράς πορείας βγαλμένης μέσα από το κόσκινο της φυσικής επιλογής. Και για αυτόν ακριβώς τον λόγο δεν μπορούμε για τα έμβια όντα να κάνουμε προγνώσεις με την ακρίβεια της Φυσικής. Δεν υπάρχει φάρμακο που να είναι αποτελεσματικό 100%, δεν υπάρχει ιός που μπορεί να σκοτώσει το 100% του πληθυσμού.

Είναι λοιπόν προφανές ότι η διαφορετική φιλοσοφία που διέπει τη Βιολογία απαιτεί και διαφορετική εκπαιδευτική προσέγγιση σε σχέση με εκείνη της Φυσικής και της Χημείας. Η προσφάτως ανακοινωθείσα πρόθεση του υπουργείου Παιδείας να εισαγάγει στη Β' Λυκείου το μάθημα «Ερευνητικά Παραδείγματα Φυσικών Επιστημών», η τετράωρη ανά εβδομάδα διδασκαλία του οποίου θα αντικαταστήσει τις υπάρχουσες έξι ώρες (δύο Φυσικής, δύο Χημείας, δύο Βιολογίας), βρήκε πλήρως αντίθετες τις αντίστοιχες Επιστημονικές Ενώσεις. Κατανοητό! Η μείωση των ωρών αυτή καθαυτή αποτελεί οπισθοδρόμηση, ειδικά όταν στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Αυτό όμως που προκαλεί μεγαλύτερη ανησυχία (και ενώ δεν έχει διευκρινιστεί το περιεχόμενο της ύλης του συγκεκριμένου μαθήματος) είναι η πρόθεση να εξετάζεται ενιαία η Χημεία με τη Βιολογία, πράγμα που δείχνει απολύτως μη αποδεκτή για τους ιθύνοντες του υπουργείου έλλειψη κατανόησης των βασικών διαφορών των δύο επιστημών. Πολύ θα θέλαμε να μας αποδείξουν ότι γνωρίζουν τι κάνουν!